

CIMERA ÀSIA-PACÍFIC

La Xina s'aprofita de la debilitat

Xi Jinping lidera un acord de lliure comerç a l'àrea Àsia-Pacífic i relega el pacte que buscaven els EUA

SÒNIA SÁNCHEZ
BARCELONA

La Xina es va apuntar ahir una victòria a costa dels Estats Units. En la disputa pel lideratge de la regió Àsia-Pacífic, el president xinès, Xi Jinping, va aconseguir que els 21 països que formen part de la Cooperació Econòmica de l'Àsia-Pacífic (APEC) s'apuntessin a la seva proposta de crear una zona de lliure comerç, cosa que deixava en segon pla l'Aliança Transpacífica (TPP) que els Estats Units volien impulsar amb dotze d'aquests països i sense comptar amb la Xina. "L'acord d'avui no va contra cap altre tractat de lliure comerç que es pugui signar: poden ser camins paral·lels per assolir els nostres objectius", va dir Xi Jinping. Però a ningú se li va escapar que el seu acord més ampli havia desbancat l'acord que els EUA anaven a buscar a la cimera, que va acabar ahir.

"No hi ha cap dubte que es tracta d'una victòria per a la Xina. Encara no pot exercir el seu poder a nivell global, perquè no té aquesta capacitat d'influència, però a nivell regional és una demostració clara del poder xinès", assevera l'analista del CIDOB per a l'Àsia-Pacífic Oriol Farrés. El director del Centre d'Estudis i Recerca sobre Àsia Oriental de la UAB, Sean Golden, també ho veu com un gol en el marcador xinès. "Xi Jinping ha sigut molt hàbil a l'hora de proposar una zona de lliure comerç que beneficia els 22 països, en lloc de 12. Quan la Xina volia exportar la revolució popular, els països de l'Àsia s'aliaven amb els Estats Units per protegir-se, però ara l'economia xinesa està molt present en les economies dels seus veïns", afirma Golden.

L'estratègia del comerç

Els 21 països de l'Àsia-Pacífic sumen el 54% del PIB mundial

L'acord d'ahir estableix un "full de ruta" cap a la "integració" comercial dels 21 països de la regió, que inclouen des de la Xina i el Japó fins a Austràlia, el Canadà, Mèxic i el Perú, entre d'altres. Es donen dos anys de termini per presentar els detalls d'un acord definitiu. Els 21 països de la zona sumen el 54% del PIB mundial i inclouen les tres primeres potències mundials: els Estats Units, la Xina i el Japó.

El responsable de Comerç del gabinet d'Obama, Michael B. Froman, publicava aquest mes a *Foreign Affairs* un ampli article sobre "la importància estratègica del comerç", que "ha crescut en els últims anys": "La prosperitat [econòmica] és el principal mitjà pel qual els pa-

isos mesuren i exerceixen el seu poder", diu l'assessor d'Obama, que assenyalava el TPP com "el pal de paller de l'estratègia del president de pivotatge cap a l'Àsia".

Després de la relliscada de l'última cimera de l'APEC, l'any passat, quan la polèmica pel tancament del govern dels Estats Units va retenir el president Barack Obama al seu país i no li va permetre acudir a la cita per tancar l'acord, aquest cop Obama sí que hi ha assistit, després de la seva derrota a les eleccions legislatives, i tampoc se n'ha sortit. L'acord liderat per la Xina no és incompatible amb el que proposa Washington, però "desperta dubtes que es pugui signar", apunta Farrés. "És un tema de credibilitat dels EUA: molts països asiàtics no acaben de veure quina estratègia tenen" els nord-americans i s'han apuntat a la visió de Jinping que "les relacions asiàtiques les han de liderar els asiàtics".

Lluita de poders

La Xina i els EUA rivalitzen a la zona, amb el Japó de rerefons

Sense que es pugui donar ningú encara com a vencedor absolut, el que ahir es va viure a Pequín forma part del "joc d'equilibris de poder a la zona de l'Àsia-Pacífic", que fluctuen entre els Estats Units, la Xina i també el Japó, "i fins i tot l'Índia al'altre extrem" (l'Índia no forma part de l'APEC), com apunta Golden.

Si bé la Xina pot disputar el lideratge econòmic als Estats Units a la zona, en termes de seguretat els EUA encara són l'actor més important. En aquest sentit, l'agressivitat que en els últims dos anys ha mostrat el govern de Xi Jinping per disputar al Japó la sobirania d'algunes

Crítiques
Tres prohoms dels EUA insten Obama a cooperar amb Pequín

illes del mar de la Xina Oriental ha fet témer un alineament dels EUA amb els japonesos i un conflicte que no interessa a ningú a la regió. "Els països de la zona no es refien dels EUA, però tampoc volen veure el Japó com a força hegemònica perquè recorden el que va fer a la Guerra del Pacífic", assegura Golden.

Aposta de conciliació

Algunes veus demanen als EUA que vegin la Xina com un soci

Coincidint amb l'inici, dilluns, de la cimera de l'APEC a Pequín, tres

prohoms del món acadèmic, comercial i militar dels Estats Units van signar conjuntament un article d'opinió al *New York Times* en què demanaven fer un "reset a les relacions entre els Estats Units i la Xina" i apostar per la cooperació en lloc de la rivalitat, en temes com el canvi climàtic, la lluita contra el terrorisme islàmic i l'àmbit militar.

"Els Estats Units han d'escollir entre veure la Xina com un rival o com un soci amb qui col·laborar, i aquesta és una esquizofrènia que tenen els nord-americans ara ma-

Pequín atura fàbriques i cotxes per reduir la pol·lució durant la cimera

ARA
BARCELONA

En un intent de donar una bona imatge als líders mundials reunits a la cimera de l'APEC, les autoritats xineses van ordenar tancar les fàbriques (enviant els treballadors a fer vacances obligatòries) i limitar a la meitat el trànsit a Pequín per reduir els nivells de contaminació atmosfèrica. La capital xinesa sol estar immersa en una boira que sovint supera els nivells considerats nocius per a la salut i és habitual la imatge de xinesos circulant amb bi-

Prohibició
Les autoritats censuren les dades de contaminació no oficials

cicleta o caminant pel carrer amb mascareta.

El govern xinès també va ordenar als responsables de pàgines web o aplicacions de mòbil que informen sobre els nivells de contaminació (un recurs molt utilitzat pels pequinesos) que deixin de difondre les dades aportades per l'ambaixada nord-americana i que es limitin a reproduir les que difonen les autoritats locals.

La web Beijing-air.com va penjar una nota en què explicava: "Hem rebut instruccions de les autoritats perquè les dades de qualitat de l'aire d'aquest mes es basin només en

Exercicis matinals amb mascaretes per protegir-se de la contaminació. REUTERS

tat d'Obama

LA CAVALLEROSITAT DE PUTIN CAUSA UN INCIDENT DIPLOMÀTIC
El president rus, Vladímir Putin, va protagonitzar l'anècdota del sopar de gala de l'APEC en cobrir amb una manta la primera dama xinesa, Peng Liyuan. El vídeo va ser censurat. REUTERS

teix", assenyala Golden. Però això és el que ha passat històricament –diuen també els tres autors de l'article– “entre els poders emergents i els poders establerts”.

Recels xinesos

A la Xina creuen que els Estats Units volen aïllar-los a la regió

En aquest context, l'acord comercial que els Estats Units també havien proposat a la Xina de manera bilateral encara està sobre la taula. “Però si la Xina ha apostat per la via multilateral, acceptar ara un acord

amb els EUA demostraria certa hipocresia”, diu Golden. En tot cas, l'acostament és difícil quan a la Xina s'ha interpretat fins ara la política d'Obama –coneguda com de *pivotatge* cap a l'Àsia– com un intent d'aïllar els xinesos a la regió. Per això, el contracte d'ahir de Jinping –que des que va assumir el poder ha exercit una política “molt més assertiva, per no dir agressiva”, diu Ferrés– li permet desactivar aquestes pors i fer-se valer com a líder regional natural. —

les publicades pel departament de Protecció Ambiental de Pequín”. També Fresh-Ideas Studio, desenvolupador d'una popular aplicació de seguiment de la pol·lució, va explicar a l'agència AFP que el govern els havia fet eliminar les dades de l'ambaixada nord-americana.

Tradicició prohibida

A més de tancar fàbriques i limitar la circulació dins de Pequín i a la perifèria de la capital, el govern xinès va prohibir fa uns dies i fins al final de la cimera la crema de roba dels morts, una pràctica tradicional xinesa. Tampoc es podien encendre barbacoes ni cremar encens i fins i tot es van aturar les operacions immobiliàries i el registre de matrimonis. El viceprimer ministre, Zhang Gaoli, havia explicat a l'agència oficial Xinhua que reduir la contami-

nació era “la prioritat de les prioritats” abans de la reunió.

En l'obertura de la trobada de l'APEC, el president xinès Xi Jinping va reconèixer que la Xina té un problema amb la contaminació: “Aquests dies, el primer que faig al matí és comprovar la qualitat de l'aire a Pequín i espero que no hi hagi gaire boira, perquè els nostres distingits convidats estiguin més còmodes”. I va afegir: “Tinc l'esperança que puguem tenir per sempre un cel blau, muntanyes verdes i rius clars”.

Però, malgrat els esforços de les autoritats xineses, dilluns la premsa internacional es feia ressò de la contaminació a la capital. Ahir la pol·lució multiplicava per deu els nivells que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) considera segurs. —

PRÒXIM ORIENT

L'exèrcit egipci està creant una “zona tampó” a la frontera de Gaza, amb el pretext d'aturar els jihadistes. La seqüència mostra l'abans i després d'un bombardeig. REUTERS

Un grup extremista egipci s'afilia a l'Estat Islàmic

Ansar Bait al-Maqdis crida a la revolta contra Al-Sissi

RICARD G. SAMARANCH
EL CAIRE

L'autoanomenat Estat Islàmic (EI), la milícia jihadista que controla part de Síria i l'Iraq, ha estès els seus tentacles fins a Egipte, cosa que representa una fita important en la seva aspiració per expandir-se més enllà del llevant mediterrani. El principal grup extremista egipci, Ansar Bait al-Maqdis [Partisans de Jerusalem], va anunciar dilluns que jurava lleialtat a Abu Bakr al-Bagdadi, líder de l'EI i proclamat califa del món islàmic.

Un portaveu d'Ansar Bait al-Maqdis va informar de l'aliança a través d'una gravació de nou minuts penjada al compte oficial de Twitter del grup. “D'acord amb els ensenyaments del profeta, anunciem la nostra lleialtat envers el califat, i fem una crida a tots els musulmans perquè facin el mateix”. En aquest missatge, la milícia, que va llançar una campanya insurgent contra l'estat egipci després de l'enderrocament del rais islamista Mohammed Mursi l'estiu del 2013, insta els egipcis a rebel·lar-se contra el “govern injust” del general Al-Sissi.

En els últims dos mesos havien aparegut informacions en diversos mitjans locals que asseguraven que l'EI proporcionava ensinistrament i assistència als activistes d'Ansar Bait al-Maqdis. Aquesta milícia es va formar el 2011, just després de la revolució egípcia, i va fer de la península del Sinaí la seva base d'operacions. Arran del cop d'estat contra Mursi, el grup terrorista va redirigir els seus atacs a Israel contra les forces de seguretat egípcies. Segons el ministeri de l'Interior, entre soldats i agents de policia, més de 500 persones han mort a mans dels grups extremistes islàmics egipcis durant els últims 15 mesos.

Violència
Més de 500
persones han
mort en 15
mesos a mans
d'islamistes
egipcis

Resposta
L'exèrcit ha
militaritzat la
península del
Sinaí i blindat
la frontera
amb Gaza

Ansar Bait al-Maqdis ha sigut l'autor dels atacs més mortífers contra les forces de seguretat egípcies dels últims mesos, com el cotxe bomba que va destruir parcialment la comissaria de Mansura i va provocar la mort d'almenys 16 persones i l'intent frustrat d'assassinat del ministre de l'Interior al Caire. Ara bé, el seu atemptat més sagnant i sofisticat, en què van perdre la vida més de 30 soldats, va tenir lloc a finals del mes passat al nord de la península del Sinaí.

La reacció del govern egipci ha sigut contundent: ha militaritzat la península i ha sotmès la franja més septentrional a un estricte toc de queda. A més, l'exèrcit està creant una zona tampó d'uns 500 metres d'amplada al voltant dels 14 quilòmetres de frontera entre Egipte i Gaza, ja que considera que de la franja palestina van entrar les armes i els militants necessaris per a l'atac. Està previst evacuar per la força més de 1.100 famílies residents a la zona, la majoria beduïnes. En un intent de capitalitzar el descontentament dels locals, Ansar Bait al-Maqdis va prometre “venjança” pels desallotjaments en el seu últim comunicat.

Missatge a les bases islamistes

Des de la irrupció d'Ansar Bait al-Maqdis, l'executiu egipci ha intentat vincular-lo als Germans Musulmans, el partit de Mohammed Mursi, si bé no han presentat encara cap prova sòlida d'aquesta pretesa relació davant l'opinió pública. En el vídeo difós dilluns la milícia islamista també es va adreçar específicament als membres de la confraria indignats per la brutal repressió que pateixen a mans del govern d'Al-Sissi: “No aconseguireu res amb la democràcia dels infidels. Val més morir amb honor que viure sota la humiliació”. —